

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلغی
(۱۵۰) ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی ۳۲۵ غروشد.

نسخه سی ۵ غروشد .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشد
سنه لکی ۵۲ عدد .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خانبده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولماز .

الکتابخانه

آدره من تبدیلنده آریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومرؤسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری نك
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
داثر اولدیغی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

غرب جريان فلسفي

متفكرين علمي اسلاميه دن الماليلي حدي افندي حضرتلري طرفندن نشر اولونان (تحليلي تاريخ فلسفه: مطالب ومذاهب: مابعدالطبيعه وفلسفه النسيه) عنوانلي اثر حقنده بكن هفته ايضاحاتده بولونمشدق. مشاراليه حدي افندي حضرتلري بو كتابك اهميتي ايضاح مناسبتيله مهم بر مقدمه تحرير بويورمشلردر. بو مقدمه ده فلسفه حقنده، نبوت وتجدد حقنده مهم بعض مطالعات وارد. بو كتابك اهميتي كوسترملك مقصديله مقدمه ك بعض پارچه لرني نقل ايدويورز: (اويت علوم الاولين ولاخرين) حديث شريفندن مستبان اولديني اوزره عليه الصلاة والسلام افندمن اولين و آخريتك علومنه مظهريتله ممتاز ايدى؛ آنك وارثي اولان امتكده بو مظهريتده بولنسي اقصا ايدر. بوسايه ده دركه او امت ام سائر ايجون مابعدالاستشهاد اوله جق بر كالي حائر اوله بيلير. ثروت علميه سي تام اولان ملترك اولوسي ده، ديريسي ده ملل ناقصه ك مرجع مديني اوله كمشدر.

ملت اسلام (وجعلناكم امة وسطاً لتكونوا شهداء على الناس) سريته مظهر اولمق ايجون (ويكون الرسول عليكم شهيداً) مؤداسي موجبجه حضرت رسول الله مابعدالاستشهاد اتخا ايد بيلملي و ام سائر دن استغنا ايله استقلال تامه صاحب اولمليدركه يالكيز دركاه الوهيت او كنده ركوع ايد بيلسون. حال بوكه بوكونكي امت علوم اسلافني ضايع ايتلمده بولنديني كي علوم آخريته دخی بالوجوه ناقص اولديني ايجون شوكت اسلامدن بهره مند اوله مامش، ملل غريبه يه قارشى اولان نقصان علميه سي حيله اونلرك العياذ بالله تماماً تهلكه استمثالته معروض برحاله قالمشدر.

عالم غرب بزم علوم دينيه و قرآنيه مزه و ارنجه يه قدر اك مهم كتابلري مزي ترجمه ايدرك كندى معلوماتلرينه ضم ايدرلر كن وشعراينيك ميزان كبراسني بيله او بولده مطالعه ايله اصول اسلامي تحريف ايدمك نتايج چيقارمه چاليشيرلر كن بزنا ايجون اونلوك غنائم علميه لرندن محروميت ايجنده قالم ونهيه بو محروميتدن قورتومق ايجون متماذياً كنديمزدن چيقوب اونلره استحاله ايتمه ميل ايدم. قرآني ترجمه ايدرب او قويا و اسلامه قارشى اونكله ده سلاسلانان فرنكلر مسلمان اوليورلرسه اونلرك فلسفه لرني او قوياوب آكلاياجق وكنديلرينه قارشى بونكله ده تجهيز ايدمك اولان مسلمان نهيه فرنك اوليورسون. اهل اسلامده كوزه چارنمه باشلايان ميل ناخوش اولرده كي سرمايه نك دعاء علميمزله ايشله نله مش ومعاذل قيمتله اولسون تحويل قلمه مش اولمندن منبشدر. بويه اولمسي حقيقتك علميمزده بولمندن نشأت ايتسه ايدى قورقنچ ايدى. حال بوكه ياقينده اخطار ايدمك وجهله بتون حقيقتك اساسي بزمدر، بزم حقائق دينيه مزه كمال التيام ايله تفريع ايديله بيله ك اولان علوم وفنون، اونلرده طالديرمه صورتيله

ايشته اسماي جيله وصفات جيله سي يوزندن مسلمانلرك بر درجه يه قادر طايه يلدكي الله اوقاطر ذوالجلالدركه حضور عظمت وكبرياسنده عجزدن عجزه، حيرتدن حيرته دوشمشلر وكاتبك الله كي قلمك اوچنه باقان برقارنجه نك كوره بيله جكسندن فضله سي كورمه مشلردر. آلمانلرك شاعر حكيمي كوته ديوركه:

«بن حقت ذات افندسنة دُر واضح بر فكر ايدنمكدن چوق اوزاندهم. بوكا عائد اولمق اوزره سويلديكم، ياخود يازديغ شرنلره منحصر: خلاق عظيمك كنهى، حقيقتي ادراك نمكن دكل، ذات الهى ايجون انسانده مهم بر شعور دن، ظني بر طاقم صور دن باشقه بر شي يوق. بوكا رغماً الهك وارلني انفسده مشهود، آفاقده ده. بويه اولدق دن صوركه بزم ايجون اونك كنهى، حقيقتي بيلمكدن، ياخود بيلمه مكدن نه چيقار؟ هم الهك ماهيتني بزم دن بيله جكز؟ بزم حدسمز، تخمينمز او ماهيتي قوجا قلاياجق كي كنش دكل كه، چوق طار. مع مافيه قطعي بيله اولسه بوندن بزه نه فائده حاصل اوله جق؟ فرض ايدك كه الهى لايعد ولا يحصى اسما وصفات ايله تسميه وتوصيف ايتدم. باقورم كه اوينه ادياً بونلرك فوقنده. مازام كه وجود اعظم بزم الله ديديكم ذات كبريادر، او يالكيز انسانده تجلي ايتز؟ بالمكس بويوك كوچوك بوتون ششونده وطبيعتك في، بليغ بوتون مظاهرنده صورتلرك هر دورلوسيله اشراق ايدر طورور. شيمدى شو سويلدكار بزمه رغماً عجايب صفات بشريه ايله مقايسه ايدرك حقت كنهى، حقيقتي ادراكه فكر بشر ايجون قدرت متصور ميدر؟ ايشته مسلمانلرك وغير مسلم امتلرك آره سندن يتيشين حكمايك الله ذوالجلال حقنده كي عقیده لري بو. صوركه، بو او يكانه عقیده كه جناب حق كيمسه ايجون اوندن باشقه سي قبول ايتيور. بو او معظم عقیده كه هر شي او كا نسبتله كوچوك قالبور. «ان الله لايفقران يشرك به ويفقر مادون ذلك ان يشاء - سورة نساء، ۱۱»

اولكي قسمده سويلديكمز وجهله توحيد عقیده سي نصرانيت طانكده مستقبل عقيد بيسدر. چونكه «رونسانس» ديدكلري دور تجددك باشلاماسندن دولاي اون آلتنجي عصر ميلاديه حادث اولان تضيقلره رغماً اوروپا افكارى بو عقیده ني كر كي كي نظر امعانه آلدى. واقعا طبيب سروبوتوس توحيد دعوتله اتهام اولونورق ۱۵۵۷ سنه سي تشرين اولك ۲۷ نجى كوني جنوده آتشه آتيلدى. مع مافيه بو حادثه مذهبه طرفدار اولان اعوانك عزمي صارصايدى. سويني ايله ديكرلري ده عيني جيفيري طوته رق ايتالياده، لهستانده، ترانسيلوانيا ده وسائر يرلرده توحيدى نشره باشلاديلر. انكلتره ايله امثالي مملكتلرده ايسه ۱۸۱۳ تاريخ ميلاديسيله اسكي جزاقانونى تعديل ايدمكجه توحيد كليساسى قورولامادى.

[۱] «الله، شبهه يوقدركه، يالكيز كنده يسه شريك قوشولاسني عفو ايتز، يوقسه ديله ديكنه بوندن باشقه سي عفو ايدر.»

و بر انحراف کلی ایچنده نشوونما بوله بیلیمشدر . غالباً فردلر علی الاکثر اون ددرت، اون بش یا شلرنده بلوغه ایرمکه ، دور طفولیتدن دور شباهه آنلامنه باشلادقلری کی ملترده اون ددرنجی و اون بشنجی اعصار تاریخی لرنده باشقه برانتهابه ، باشقه برحیانه انتقال دوره سینه کیربورلر . اوروا انتباهی اون ددرنجی عصر میلادی ایچلرنده باشلامش ایدی . تاریخ هجری اسلامده ایچنده بولندیغمز عینی عصرلرده بیوک بر انتباهک باشلادیغنی کورپورز . بوکون بوجالایوب طوران بو جریان انتباه شعور روحیسنه ایرمه مش وهنوز وحدت نفسیه سی طوپلایه مامش بولندیغنی ایچون غایت هولناک برسر کجیرمکده در .

خدانکرده وجدان اجتماعیه سی غائب ایدرسه طول مدت امواج فلاکت ایچنده قیورانه جق و هیج برملک صاب جمعیه کیرمه جکدر؛ جناب حقندن تمی استدیگمز وجهله وجدان اجتماعیه سی ضایع ایتیمکسزین بوادوار انتباهی تعقیب ایده بیلیرسه ، عقل وحسنه ، روح وبدنه کال متانتله نظام ووروب استقبال قریبک الک بیوک بر ماتی اوله رق ظهور ایدرچک ومدنیت حاضرک امراضندن معری برحیات صحیح ایله بتون ملترک مابه الاستشهادی اولمق سوبه سینه کله جکدر . هر حالده اسلامک یکرمنجی عصری اورویانک یکرمنجی عصرندن یک چوقه تکامل برمرتبده بولنه جقدر .

بناءً علیه بزى اورویایه اذابه واصاغه ایتک ایچون چالشمق بر ضلال فقط اورویایى بزماذابه واصاغه ایتک ایچون چالشمق بالعکس بروجیه دیمک اوله جفندن بومقصده مبتی اولان بو ترجمه یی بر اثر خیر عد ایتیمکده تردد ایتدم .

امهات کتبدن معدود اولان بو اثرک همان نظیری بو قدر ، شیمدی به قدر بو طرزده تاریخ فلسفه یازلامشدر . پارس دارالفنون ادبیات فاکولته سی اعضاسندن فلسفه پروفیسوری (پول ژانه) ایله مذکور فاکولته قونفرانس معلمی (غابرییل سه آی) ک مساعی مشترک لریله میدان کان فقط پول ژانه ک احاطه فلسفه سینه ده ازیاده مدیون بولنان اصل اثرک دیباچه سنده مؤلفر شویله دیورلر . تعقیب استدیگمز فکر غایت بسیطدر . فقط بونی بولمق وموقع اجرا به قویق کوروندیکی کی قولای اولمدی . چونکه بزدن اول کیمسه بویوله سلوک ایتمه مش ، فرانسه ، انگلتره ، ایتالیا ، آلمانیا حاصلی هیچ بریده بواساس دأتره سنده دکل ، بوکا شبیه بیله بر اثر تألیف اولنه مشدر . تاریخ مطالب هپ تاریخ مسالکده مکسوز بولندیغندن اونلری بولردن فک واستخراج ایتک مساعی مهمه به متوقفدر . بویایلدیغنی تقدیرده ینه ناقص قالیر . (مثلاً اعتیاد ویا لسان مسئله لری مستقلاً تعقیب ایدن بر تاریخ بولنه میور .) نه بولنورسه بر طاقم مباحث اصلیه ایله ممزوج ، تالی وقاصر واجمالی متعسر بر جوق قیود وواصاف ایچنده منتشر ومتشنت ، ترتیبسز ووحدلسز

بر حالده بولنیور . بناءً علیه بزبواجزاء ناقصه ومتشنته یی تألیف وترکیب ایدرک برکل منتظم میدان کتیرمکله فائدی برشی یامش اولدیغمزه قائلز . بو اعتبار ایله اشبو اثر سنده بر تاریخندن ، بر قلدن عبارت قالیوب بحث فلسفی ایله تاریخ فلسفه بیننده متوسط بر خاصه علمیه یی حازدر . فلسفه بویولده تاریخیه مطالب مختلفه به تفریق اولنوب غایت علمی بر صورتده عرض وجود ایدیور . هر یحده حرکات فکریه بتون سلسله جریانیه کورولیور ، خلاف ظن اوله رق فلسفه ، بز سندیسی همان قنون سارردن فرقتسز بر حالده کوستریور . هر مسئله ده زمان صره سیله یامش اولان علاوه لر کوز اوکنده بولنیور . اختلافات وازایسه ده بولر فلسفه یی یکی زمینلر اوزرنده لایققطع طبقه طبقه یو کسلنوب غایت جمعیتی نقطه لره ویک عالی تصورلره اعلا ایتیمکده در .

بوراده شویله بر اعتراض ایراد ایدینه بیلیر : بر بحث ، بر نظریه مربوط بولندیغنی مسالک اعتباریه بر معنی افاده ایده بیلیر ، اونندن فک اولندیغنی تقدیرده جعلی ومعنا سز برشی قالیر . هر فلسفه بر اثر صنعتی متضمندرکه پارچالاندیغنی زمان لطافتی غائب ایلر . - اوت شهسز بویله در ، فقط بز او مطالب مخصوصه یی وصورت حللری مسالکک مبادی عمومه وقواعد کلیه لرینه ربط ایدوب بالذات اومسالیکی ده مختلف نقاط نظرندن ارانه ایتیمکه چالشه جغز که بو صورتله مسالک و خدتلری ضایع ایتدن انکشافاتی تربید ایتش بولنه جقدر .

دها ایلری کیدیلرک سؤل اولنه بیلیر که : فلسفه ده تاریخی یاییله بیله جک لایتغیر مطالب وارمیدر ؟ ارسطودن ده قاتنه ، دمقارتدن قاتنه کلنجه به قدر فکر فاسفیده واقع اولان ترقیات عظیمه هپ یکی بر طریق اختراع ایتک واشیا حقنده استداعی بر نقطه نظر کشف ایله مک ومطالب سابقه رینه اوزمانه قدر وضع ایدله مش مطالب جدیده اقامه سینه کیریشمکدن عبارت دکلیدر ؟ یکی بر فلسفه مطلب معرفت وو جودک راستحاله نندن باشقه رشیمیدر ؟ اوت ، مسائل عینی حدود ایله موضوع اوله رق قالمش دکلدر ؟ وهر زمان یکی بر مسئله ظهور ایتک واوزمانه قدر کورولمه مش اولان بو مسئله نکده صورت وزمان نشانی قید ایدمک ممکندر ، وضوکره مقدما بالاستطراد بحث ایدلمش بر مسئله تالیفک یکی بر مسالک بر موقع مقدم اخذ ایدرک کیردیکی ده واقعدر . فقط هر نه اولورسه اولسون بر طاقم مطالب اصلیه واردرکه بولر روحیه بالذات طبیعت اشیا دن منعکس اولور ، ومسلکدن مسالکده تحول ایدر طوردر . (مثلاً کاه نفس عالم وکاه وفاق مقدر نامنی آلیر) برده کرک مطالب وکرک بولرک حللری ایچون تطبیق اولنان مناهج وفرضیات غیر محدود دکلدر ، روحک طبیعی بولری تحدید ایدر و دوردن دوره علی التکرار وضع اولنوب بوضورتله تکمیل ایلر . انتهى .

معلوم اولدنی اوزره بر فلسفه دیمک بر موضوع عام ویا کلی دائرہ سنده مطالب و مسائل فلسفیه بی اختراعی ویا تعقیبی بر مسالک مخصوص آئنده موقع بحثه قویق و مسالک مخالفه بی ده ممکن اولدنی قدر انتقاد ایتمکدر . بر فلسفه کتابی دینلنجه بزجه ذهنه تبادر ایدمک اولان بویله بحثی بر کتابدر . بتون ذوق فلسفی ده بونددر . مقاصد و موافقک بزده کی اهمیت ده بو حیثیتد کی نقاحت و جمعیتلرندن نشأت ایتشددر . فلسفه دعوالرینی اول امرده بویله بر مسالک مخصوص اوزرنده تحصیل ایله بر ملکه علمیه اکتساب ایتهمش اولانلر کتب فلسفیه مطالعه سندن علی الاکثر بحران روحی به مبتلا اولورلر . مسلک لک لک بیوک فائده سی مطالعه ده وحدت روحیه بی تأمینی ایدم بیلیمکدر . چونکه وحدتی بوزولمش روح لک حقیقت ایله مناسبتلری انقطاعه اوغرار . فکر دائمی الجولان کورونسه بیله اتقان وجدانی قللاز ، هر شیشه آری بر نقطه نظرله باقی و برشیده کی مختلف نقاط نظرک تنسیقه عطف نظر ایتهمک وجدان ایله وجودک ارتباط حقیقی سندن عدولدر . بونده شخصیت بوزولور . بالنتیجه اجتماعیت رخنه دار اولور . علمده و فلسفه ده اصل ایش معلومات شقی و متنوعه بی بیغمق دکل ، او معلومات آراسنده کی مناسباتی تنسیق ایدرک بر جمعیت مطلقه به وارمق دیمکدر . بوکون قلم عاجزینک توسط ایتدیکی بر کتاب ایشیدیلنجه ایلك نظر لک بو جهته منعطف اوله جفی وارد خاطر اولور . فقط بر مسالک کتابنده بو غایه به ایرمک ایچون بتون تاریخ فلسفه بیلیمکده اقتضا ایدر . معلوم اولان بتون تاریخ فلسفه نک بر مسالک کتابنده درجی ایسه شرح موافقه بایلمق ایستلیدیکی وجهله هم قاصر و هم موجب صعوبت اولمشدر . بو اعتبار ایله تاریخ فلسفه نک افزانده مسلکی مطالعه ایچون بیوک بر فائده تحصیل وارددر . آنجق کرک معروف اولان تاریخ فلسفه کتابلری و کرک فلسفی قاموسلر و آنسیقلوبه دینر ایله اکتفا ایتمک براکنده قالمق دیمکدر . سلیمانیه جامع شریفنک هر بجزه سنی ، هر گوشه سنی ، حاصلی صنعتی هر نقطه سنی آری آری رسملر و ایضاحلر آئنده تفصیل ایتمک و بو تفصیلاته بتون دقائق صنعتی صیغدرمق ، نه قدر بیوک و مهم برایش اولورسه اولسون ، اوجامعک شکل عمومیتی حقیقه بر خیال ایدینه بیلیمک دکلدر . بالکیز بونلری بیلن هر حاله عمومی بر رسم بسطک ویره جکی وضوح و حقیقت معرفتدن محرومدر . فقط اوجزئیات ایله برابر آرازانده کی مناسبات ده تنظیم ایدیلیر و بالنتیجه بر صورت کلیه دخی تثبیت اوله بیلیرسه وظیفه معرفت استکمال ایدلمش اولور . ایشته مسالک بواشی کوردر . بونک ایچوندرک مسالک فلسفیه نک دخی بالوجوه مناسبتلرینی تثبیت وجهت تباین و توافقلرینی و صور حاک واصل اولدنی کسوه نوعیه بی تفتن ایدم بیلیمک آروجه بر کمال علمیدرک بونی اشبو کتاب نظر دقه آلمشدر . بناء غلیه بو کتاب مؤلف لک

دیدیکی کی تام بحثی و نظری بر حیثیت ایله تام نقلی و تاریخی بر حیثی حازدر . مطالعه اولنوب کچیله جک دکل ، او قونوب او قوتیله جق بر کتابدر . معلوم یا ، هر علمک بر نقلی ، برده عقلی وارددر . نه علوم نقلیه حصه عتلدن آزاده ، نه علوم عقلیه حصه نقلدن وارسته در . ترقی ماضیده کی قیمتلردن استغنا دکل ، اونلری تعدیلات و کشفیات جدیده ایله دهامتکامل قیمتله ابلاغ ایتمکدر ، تعبیر آخرله ثروت اسلافه ثروت اخلافی ضم ایله مکدر . عمروبن عاص حضرتلرینک دیدیکی کی عقل ، (الاصابه بالظن و معرفة مایکون بما قد کان) یعنی عقل ظنده اصابت ایتمک و اولمش واسطه سیله اوله جفی بیلیمک ، دییه تعریف اوله بیلیر . فی الحقیقه واقعاتک سیر ماضی سندن غفلت ایله واقع اولان اختراعات فکریه شاعرانده اولسه ابتدائیلکدن چیقاماز . اوسته سز صنعتکار ، خواجه سز عالم نه قدر قابلیتلی اولورسه اولسون مستعد برشا کرد و طالب اولمقدن ایلری کچه سز ، مکرک طوغریدن طوغری مظهر اعجاز اولسون . حالبوکه دور اعجاز کچمش و دور اجتهاد آچیلمشدر . علومک عقلیتی و فاعلیت حاضره سنی اهل ایدوب صرف نقلیتی تثبیت ایله اوغراشمق اسقولاستیک دنیان مرتبه نقایدده صایوب طور مق دیمکدر . بوايه حقیقتک حیاتی سندن و جانلی نقطه لری بولندیغندن غفلت ایلکدر . بالعکس علومک نقلیتی اهل ایدوب ساده عقلی ایله اکلیمک ، معیار سز ، مقیاس سز ، ابتدائی بر حرکت طفلانده ، بونک یاننده اسقولاستیک رشید بر ماهیت علمیه بی حازدر اشعری بی بیلیمین رازیلکدن دم ووراماز ، نوتونی طانیان آین ایشتايندن برشی آکلایه ماز . تحول سریع اوله بیلیر . فقط ترقی خیلی محافظه کاردر ، تحول قوت قانونی تحفظ قوت ایله متضایفدر ، ایشته تاریخ فلسفه تحولی ، مسالک فلسفی ده تحفظی تمثیل ایدر . بو تحول و تحفظ سایه سنده درک روح بشر ، ترقی ایدر و فن ، کاله طوغری کیدر .

المالی صری

مسلمانلارک

روح علمی و ادیبی

محرری : سید امیر علی

بوصیره لرده غربی آفریقا هیچ بوجهله عاقل دکلدی . (سوته ، طنجه ، فاس ، مراکش) ، اندلسده کی (قرطبه ، سیویل و غرناطه) ایله رقابت ایدیور ، مقتدر استادلر یتشدیریوردی که بونلرک آناری اسلام فکرینک هر شعبه عرفانده ناصل یورولمق بیلیم بر غیرته جالیشدیغنی اثبات ایدر .